

CYFARWYDDIAETH ADDYSG BLAENAU GWENT

Digwyddiadau ymgynghori: Ysgol Gynradd Gymraeg 210 lle yn ardal Tredegar/Sirhywi gyda darpariaeth gofal plant

Cyfarfod JCC - dydd Mawrth 12 Ionawr 2021 9:30am ar Microsoft Teams

	<u>Cwestiwn</u>	<u>Ateb</u>
1	A fydd yr adeilad newydd yn rhan o lwybr caffael Llywodraeth Cymru?	Mae'r Cyngor yn dilyn trefniadau fframwaith SEWSCAP, gan ei bod yn ddyletswydd gofynnol, mae'r tîm yn gweithio'n agos gydag Adfywio, Gwasanaethau Cymunedol a chontractwyr.
2.	A fydd cyfleoedd ar gyfer staff sy'n wynebu colli swyddi i wneud cais am swyddi yn yr ysgol Gymraeg newydd?	Gwnaed yn hollol glir y bydd y Cyngor yn dilyn egwyddorion cyflogaeth. Byddai staff sy'n canfod eu hunain yn y sefyllfa yma ac sydd â'r set sgiliau perthnasol yn cael cynnig cyfweliad. Cyrff llywodraethu yw'r panel cyfweld.

Cyfarfod Clwstwr Prifathrawon Glynebwy - dydd Mawrth 12 Ionawr 2021 9:30am ar Microsoft Teams

	<u>Cwestiwn</u>	<u>Ateb</u>
1	Mae gan rai ysgolion bryderon am ostyngiad yn nifer disgyblion oherwydd y cynnig. Beth sy'n cael ei wneud am hyn?	Mae'r Cyngor yn sylweddoli y bydd y cynnig yn dadleoli rhai dysgwyr yn Nhredegar dros gyfnod, caiff hyn ei liniaru drwy'r model egin/twf. Mae'r opsiwn hwn yn golygu gweithredu araf a chyson. Nid oes gan y cyngor unrhyw gynlluniau ar gyfer unrhyw gynigion ad-drefnu ysgolion.
2.	A yw Ysgol Gymraeg Bro Helyg yn llawn? Ar gyfer beth y cafodd ei hadeiladu?	I ddechrau cafodd Ysgol Gymraeg Bro Helyg ei hadeiladu ar gyfer ysgol 360 lle ac mae'r capasiti wedi gostwng dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Fodd bynnag, mae nifer disgyblion Ysgol Gymraeg Bro Helyg yn awr yn cynyddu'n araf a bydd ganddi broblemau digonolrwydd gan olygu y bydd y nifer derbyn yn cynyddu yn y dyfodol. Bu hefyd dwf mewn darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg yn y fwrdeistref sirol. Sefydlwyd cylch Ti a Fi yn Nhredegar eto ac mae cynlluniau i agor Cylch Meithrin newydd.
3.	Bydd adeilad yr ysgol newydd ar gyfer 210 lle, pam lai ei hadeiladu mor fawr ag sydd modd.	Byddai'n flaengar adeiladu ysgol fwy. Fodd bynnag, mae'n ddyletswydd ar y cyngor i sicrhau fod galw digonol am ddarpariaeth mewn ysgolion cyfrwng Saesneg a hefyd gyfrwng Gymraeg drwy gynllunio lleoedd ysgol.
4.	Fe wnaethoch sôn am yr opsiwn a ffeirir ar gyfer y safle, lle fydd yr ysgol ar y safle?	Y cynllun yw codi'r ysgol tuag at waelod y tir ar y chwith wrth i chi ddod oddi ar Heol Sirhywi.
5.	Pa effaith a gaiff y twf mewn darpariaeth gynradd ar ddarpariaeth uwchradd?	Mae pob awdurdod cyfagos yn edrych ar dyfu eu cyfleoedd cynradd Cymraeg drwy'r Grant Cyfrwng Cymraeg. Mae hyn hefyd yn golygu y bydd hefyd angen cynllunio

Cwestiwn	Ateb
	datrysiad uwchradd. Mae Grŵp Rhanbarthol Cynllunio Lleoedd Ysgolion yn edrych ar hyn gyda Claire Gardner yn gadeirydd ar gyfer rhanbarth Gwent Fwyaf.

Cyfarfod Clwstwr Prifathrawon Tredegar - dydd Mawrth 12 Ionawr ar Microsoft Teams

Cwestiwn	Ateb
1. A gafodd unrhyw waith ei wneud am y galw am yr ysgol Gymraeg?	<p>Cynhaliwyd arolygon galw rhieni ar draws y Fwrdeistref Sirol dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Yn ardal Tredegar yr oedd mwyaf o alw heb ei ddiwallu, oherwydd ystyriaethau daearyddol.</p> <p>Fel rhan o'r Fforwm Cymraeg mewn Addysg, sefydlwyd is-grŵp ar gyfer cyfathrebu ac ymgysylltu, gan weithio gyda rhieni i ddeall beth y tybiant yw'r rhwystrau i gael mynediad i addysg Gymraeg, ynghyd â dealltwriaeth o'u dewisiadau ac yn y blaen.</p>
2. A yw'r galw a gafodd ei gyfrif yn ateb y capasiti o'r ysgol ar gyfer 210 o ddisgyblion o Dredegar a Glynebwy?	<p>O'r arolygon a gynhaliwyd, byddai'r ysgol mewn sefyllfa i edrych ar tua hanner y derbyniad dysgwyr gyda golwg ar i'r ysgol dyfu i gapasiti llawn dros gyfnod. Yn y gorffennol, dangosodd tueddiadau y gall gymryd hyd at 10 mlynedd i ysgolion fod yn llawn. Mae'r tîm wedi gweithio gydag awdurdodau lleol i edrych ar eu modelau twf, sy'n un o'r rhesymau pam y dylent edrych ar fodel egin neu dwf. Yn y lle cyntaf, mae'r Cyngor yn edrych ar roi opsiynau hygyrch i rieni ac yn ail i edrych ar roi cefnogaeth gynaliadwy.</p> <p>Cynhelir amcanestyniadau disgyblion o fewn y sector cyfrwng Cymraeg ac maent yn gymharol gywir. Mae'r Cyngor yn edrych ar dwf yn unol â'r galw presennol. A bod yn realistig, ystyriwn mai dim ond tua 10-12 o ddisgyblion fydd yn y dosbarth derbyn a meithrin yn y flwyddyn gyntaf ac nid y 24 llawn.</p> <p>O safbwynt trefniadaeth ysgolion, nid yw'r Cyngor yn edrych ar wneud unrhyw newidiadau i'r stad ysgolion heblaw ychwanegu'r ysgol gynradd a gynigir. Caiff y canlyniad ei benderfynu gan yr ymatebion i'r ymgynghoriad.</p>
3. A fydd problem hygyrchedd yn symud i ysgol uwchradd ar ôl gadael yr ysgol gynradd?.	<p>Mae trafodaethau dechreuol yn mynd rhagddynt gyda Grŵp Rhanbarthol Cynllunio Lleoedd Ysgol Cymru. Wrth symud ymlaen yn ardal Gwent Fwyaf, gallai fod galw am ddarpariaeth uwchradd ychwanegol. Cynhelir sgysrsiau rhanbarthol, pan fydd mwy o ddarpariaeth ar draws y sector cynradd gan weithio'n agos gyda Sir Fynwy, Merthyr</p>

	<u>Cwestiwn</u>	<u>Ateb</u>
		Tudful a Phowys. Mae cyfraddau pontio ar gyfer Ysgol Gyfun Gwynllyw rhwng 98% - 100% o gynradd i uwchradd.
4.	A fu unrhyw waith ar gyfraddau genedigaethau posibl yn yr ardal?	Cynhelir dwy set o ragolygon bob blwyddyn. Yn y rhain mae data genedigaethau byw lle gweithiant yn agos gyda'r GIG i olrhain a monitro ar gyfer cynllunio lleoedd disgyblion. Defnyddir data tueddiadau hefyd. Edrychir ar oblygiadau cynllunio hefyd, yng nghyswllt datblygiadau tai a chyfraniadau A106. Eir ag adroddiadau i'r Pwyllgor Craffu a'r Pwyllgor Gweithredol, lle maent yn edrych ar boblogaeth disgyblion a lleoedd gwag.
5.	A gaiff unrhyw ysgolion eu cau yng nghwm Tredegar? Beth am bryderon am yr effaith ar y niferoedd yn eu hysgolion?	Nid oes unrhyw gynlluniau ar gyfer cynigion ad-drefnu ysgolion yn Nhredegar. Mae ymrwymiad yn y cynnig hwn i weithio gydag ysgolion cyfrwng Saesneg ynghyd â chyfrwng Cymraeg. Nid oes unrhyw agenda cudd i gau ysgolion o safbwynt Cod Trefniadaeth Ysgolion.

Staff Ysgol Gymraeg Bro Helyg Staff – dydd Mawrth 15 Ionawr 2021 ar Microsoft Teams

	<u>Cwestiwn</u>	<u>Ateb</u>
1	A fu unrhyw adborth gan y cyhoedd/rhieni Tredegar am Chartist Way?	Mae'r Fforwm Addysg Gymraeg wedi cynnal ymgynghoriadau helaeth ledled yr awdurdod lleol. Mae hefyd Is-grŵp Cyfathrebu ac Ymgysylltu. Cynhaliwyd rhaglen ymgysylltu fanwl gyda rhieni dros yr ychydig flynyddoedd diweddar. Cynhaliwyd digwyddiadau ledled cwm Ebwy Fawr a Thredegar/Cwm Sirhywi. Roedd y rhieni yr ymgynghorwyd â nhw ar y pryd yn gefnogol iawn. Bu gweithio agos gyda sefydliadau partner fel Mudiad Meithrin i edrych ar eu hymgysylltiad gyda barn rhieni. Hefo, llawer iawn o gefnogaeth drwyddi draw.
2	Pwy sydd mewn gwirionedd yn cael y llais olaf ar y cynnig?	Drwy broses wleidyddol, Pwyllgor Gweithredol yr awdurdod lleol fydd yn gwneud y penderfyniad.

Grŵp Craffu - dydd Llun 18 Ionawr ar Microsoft Teams

	<u>Cwestiwn</u>	<u>Ateb</u>
1	A oes unrhyw arwydd o effaith ar ysgolion lleol?	Cynhaliwyd sesiynau tebyg yr wythnos ddiwethaf gyda chlystyrau Prifathrawon Ebwy Fawr a Thredegar, codwyd rhai cwestiynau am yr effaith ar nifer disgyblion ond yr ateb yw mai ychydig iawn o effaith fydd. Nid yw'r Cyngor yn ystyried unrhyw gynnig i ad-drefnu ysgolion ar gyfer Tredegar, ond cydweithio i ddarparu cyfleoedd

	Cwestiwn	Ateb
		addysg cyfrwng Cymraeg a chyfrwng Saesneg. Mae'r Cyngor yn ymwybodol am yr effaith ar y stad ysgolion ond bydd y cynnig hwn yn fodel twf graddol yn cyrraedd capasiti llawn mewn 10 mlynedd. Blaenau Gwent yw'r unig awdurdod i gael dim ond un ysgol Gymraeg.
2.	A fedrwch ddweud mwy wrthym am yr effaith ar amcangyfrifon arbedion cost cludiant rhwng y cartref i'r ysgol?	Ni fydd hyn yn digwydd ar unwaith ond dros gyfnod, pan fydd yr ysgol yn llenwi, fodd bynnag amcangyfrifir y bydd arbediad o tua £60,000 ar gyfer disgyblion ysgol gynradd. Nid yw hyn yn rhoi ystyriaeth i niferoedd ysgol uwchradd, fydd yn cynyddu.
3.	Beth oedd y rhesymeg am safle Tredegar? Pam nad yw'r Cyngor yn defnyddio safle Bro Helyg?	Mae rhieni wedi rhoi sylwadau drwy'r arolygon galw a'r sesiynau ymgysylltu a gynhaliwyd bod y ffaith fod Ysgol Gymraeg Bro Helyg mor bell yn eu hatal ac yn rhwystr rhag anfon eu plentyn i ysgol Gymraeg. Cynhaliwyd ymchwil i edrych ar ysgolion dwy ffrwd, trochi mewn awdurdodau lleol eraill. Mae galw am ddarpariaeth yn ardal Tredegar/gogledd Ebwy Fawr. Mae gan y Cyngor dystiolaeth a gyhoeddwyd yn y ddogfen ymgynghori. Mae darpariaeth ar garreg y drws yn hygyrch.
4.	Deallir y gallai fod arbedion i gostau cludiant ysgol gynradd ac mewn amser fwy o gostau i Ysgol Gyfun Gwynllyw. Fodd bynnag, pam nad ydych chi'n ystyried gwneud yr un ysgol newydd yn Nhredegar yn un 3-16 oed? Os yw'r rhanbarth yn edrych am safle yn ardal Blaenau'r Cymoedd, defnyddiwch Dredegar.	Claire Gardner yw cadeirydd grŵp rhanbarthol Cynllunio Lleoedd Ysgol Cymru addysg Gymraeg yn ardal Gwent Fwyaf. Mae awdurdodau lleol eraill yn edrych ar ddatblygu darpariaeth uwchradd yn ardal Blaenau'r Cymoedd, a chaiff ei ystyried yn y cynllun tymor canol. Ystyriaeth allweddol ar hyn o bryd yw'r nifer sy'n mynd i ddarpariaeth uwchradd ac ni fyddai nifer y disgyblion yn yr ysgol gynradd yn golygu fod angen model twf 3-16. Mae datrysiad rhanbarthol gydag opsiynau yn cael ei greu i liniaru'r effaith ar lefel uwchradd.
5.	Yn ail capasiti o 40% sydd yn Ysgol Gymraeg Bro Helyg, felly pam ein bod ni'n cynyddu'r ddarpariaeth?	Roedd capasiti lleoedd gwag 40% 2 flynedd yn ôl. Mae'r nifer yn Ysgol Gymraeg Bro Helyg yn cynyddu, ac mae'r lleoedd gwag wedi gostwng. Daw mwyafrif disgyblion yr ysgol o ardaloedd Ebwy Fach a de Ebwy Fawr. Mae'r nifer o ardal Tredegar ac gogledd Ebwy Fawr wedi gostwng felly ni fydd datblygu'r ysgol newydd yn cynyddu capasiti'r ysgol yn Ysgol Gymraeg Bro Helyg.
6.	Mae hefyd bryder am y dalgylch gan fod y safle a gynigir mor agos i Glanhywi a gallai'r ysgol golli disgyblion gan gael effaith niweidiol.	Mae pwynt allweddol i gael ei wneud, sef twf addysg Gymraeg yn ardal Tredegar/Sirhywi. Mae dystiolaeth i gefnogi'r twf hwn. Cafodd grŵp Ti a Fi ei sefydlu eisoes ac mae Cylch Meithrin yn cael ei ddatblygu fydd yn cynnal y galw am leoedd ysgol.
7.	A ddylai addysg uwchradd fod yn rhan o'r cynnig hwn? A allem weithio'n nes gyda Chaerffili ar gyfer yr ysgol uwchradd ym Margoed?	Mae darpariaeth ysgol uwchradd ar gyfer disgyblion cyfrwng Cymraeg yn rhan o drefniant rhanbarthol, bydd mwy o alw am leoedd ysgol uwchradd Cymraeg wrth i awdurdodau lleol gynnig mwy o gyfleoedd cynradd. Cynhelir trafodaethau pellach a chânt eu trafod yn rheolaidd yng nghyfarfodydd Consortiwm De Ddwyrain Cymru. Mae cyfraddau pontio o Gynradd i Uwchradd yn parhau rhwng 98% a 100%.

	Cwestiwn	Ateb
8.	Eglurhad ar bwynt: a yw hyn yn golygu y gall pobl o'r tu allan i'r ardal, tebyg i Rhymni, wneud cais am le yn yr ysgol?	Yr ateb syml yw ydi, gallai pobl wneud cais os yw'r safle hwn yn nes na safle eu hysgol gynradd Gymraeg eu hunain.
9.	Pe byddai ysgolion yn colli nifer disgyblion, faint fyddai cost hynny?	Byddai'r costau refeniw yn gysylltiedig gyda phob dysgwr tua £2,500 y disgybl.
10.	Pwy sy'n talu'r gwahaniaeth refeniw?	Bu'r goblygiadau refeniw yn rhan o'r ymarferiad modelu ariannol fel rhan o Strategaeth Tymor Canol y Cyngor. Byddai'n rhaid sicrhau hyn drwy'r Gyllideb Ysgol Unigol cyn i'r cynnig ymgynghori ddod i ben. Ni all y Cyngor daro'n gyntaf gyda'r cynnig hwn; os bydd ymlaen bydd yn costio tua £350k pan fydd yr ysgol wedi sefydlu'n llawn, a thua £200k yn y flwyddyn gyntaf a ddilynir gan £150k yn yr ail flwyddyn.
11.	Beth os nad yw Pwyllgor Gweithredol a Thîm Arweinyddiaeth Gorfforaethol y Cyngor yn derbyn y cynnig a'r goblygiadau ariannol?	Cyn y gallwn wario unrhyw gyllid cyfalaf gan Lywodraeth Cymru, mae'n rhaid i ni gael sicrwydd i symud ymlaen gyda'r costau refeniw.
12.	Mae cysylltiadau cryf ym Merthyr Tudful gyda gofal plant a blynyddoedd cynnar. Beth yw cysylltiadau Blaenau Gwent?	Mae un o'r Cylchoedd Meithrin ar safle Ysgol Gymraeg Bro Helyg ac mae ganddynt berthynas waith agos gyda'r ysgol. Mae grwpiau gofal plant cyfrwng Cymraeg eraill tebyg i'r Mudiad Meithrin a Cymraeg i Blant yn bartneriaid allweddol yn y Fforwm Addysg Gymraeg, ac yn gweithio'n agos gyda'r Cyngor i gefnogi darpariaeth cyfleoedd gofal plant a blynyddoedd cynnar. Mae cynlluniau i ddarpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg fod ar yr un safle â'r ysgol gynradd newydd 210 lle yn ardal Tredegar ynghyd ag ateb y galw yn ardal Ebwy Fawr. Bydd darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg yno.

Cyfarfod Corff Llywodraethu Ysgol Gymraeg Bro Helyg - dydd Mawrth 19 Ionawr 2021 ar Microsoft Teams

	Cwestiwn	Ateb
1	Pa ardaloedd fyddai Bro Helyg yn eu gwasanaethu? Pa ardal fyddai'r ysgol Gymraeg newydd yn eu gwasanaethu?	Byddai angen ystyried dalgyloedd. Mae'r rhan fwyaf o boblogaeth disgyblion yng nghwm Ebwy Fach, a rhagwelir y byddai hyn yn parhau. Byddai gan yr ysgol ddalgyloch fyddai'n cynnwys ardal Tredegar/Sirhywi a gogledd cwm Ebwy Fach. Caiff trefniadau manwl eu trafod gyda'r corff llywodraethu maes o law.

	Cwestiwn	Ateb
2.	A fyddai athrawon a staff seiliedig mewn ysgol ac yn y blaen yn cael mewnbwn am ddyluniad a gofynion yr ysgol?	<p>Mae gan dîm Ysgolion y 21ain Ganrif hanes o lwyddiant mewn cysylltu â staff ysgolion mewn prosiectau diweddar a bydd yn parhau i hyrwyddo hyn fel arfer da.</p> <p>Sefydli'r grwpiau gweithredu prosiect i oruchwylio datblygiadau. Mae'r rhain yn cynnwys y tîm Trawsnewid Addysg, Gwasanaethau Cymunedol (pensaernïol, cynrychiolwyr ysgol, cyllid a gwahanol randdeiliaid allweddol eraill).</p>
3.	Sut mae hyn yn cyd-fynd ag Addysg Uwchradd yn y dyfodol?	<p>Mae Grŵp Rhanbarthol Cynllunio Lleoedd Ysgol, dan gadeiryddiaeth Blaenau Gwent, sy'n galluogi awdurdodau cyfagos i ganolbwyntio ar y galw am addysg Gymraeg, datblygiad a hyrwyddiad.</p> <p>Yn unol â thwf addysg gynradd daw gofyniad a thwf darpariaeth uwchradd. Mae'r Grŵp yn edrych ar draws y rhanbarth fel opsiwn posibl, tebyg i ddatblygu ysgol uwchradd o bosibl o fewn coridor Blaenau'r Cymoedd. Mae hyn yn rhoi ystyriaeth i'r cynnig a gymeradwywyd i Ysgol Gyfun Gwynllyw ddod yn ysgol 3-16 yn golygu y byddai llai o leoedd i ddarparu ar gyfer disgyblion o Flaenau Gwent o 2027 ymlaen.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn ymwybodol y bydd angen darpariaeth uwchradd gyda'r twf mewn darpariaeth gynradd Gymraeg, ac maent wedi dweud y mae'n debyg y bydd ffrwd cyllid ar gael yn y dyfodol ar ffurf grant cyfrwng Cymraeg i edrych ar ddarpariaeth uwchradd.</p>
4.	Os oes posibilrwydd cyllid gan Lywodraeth Cymru, a fyddai Blaenau Gwent yn edrych ar gael ysgol uwchradd Gymraeg?	<p>Nid oes digon o alw ym Mlaenau Gwent i gael ei hysgol uwchradd ei hun. Byddai'n rhaid i ni gymryd dull gweithredu rhanbarthol a chydweithiol gyda ardal gogledd Sir Fynwy, ardal de Powys, Torfaen a Merthyr Tudful. Wrth edrych ar ddull gweithredu rhanbarthol, byddai Blaenau Gwent mewn lleoliad da o ran Blaenau'r Cymoedd. Byddai hyn yn dibynnu ar argaeledd tir addas a thrafodaethau gydag awdurdodau eraill.</p>
5.	Fe wnaethoch sôn am ddysgwyr newydd ac adleoli dysgwyr. Lle mae hyn yn cysylltu gyda chynlluniau'r Awdurdod ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg a chyfrwng Cymraeg?	<p>Yn nhermau adleoli, mae APWU wedi amcangyfrif fod y gost ar gyfer pob disgybl oedran cynradd yn £2,500. Bydd ysgolion yn edrych i ddechrau ar gael llai o effaith yn y camau cynnar os yw disgyblion yn dewis addysg cyfrwng Cymraeg yn hytrach nag addysg cyfrwng Saesneg.</p> <p>Drwy ymgysylltu gyda'r ysgolion cyfrwng Saesneg, cafodd ei gwneud yn glir fel rhan o'r ymgynghoriad ei fod i gyd am wneud y gorau ar gyfer eu holl ddisgyblion. Mae'r sylfaen tystiolaeth yn awgrymu y gall gymryd hyd at 10 mlynedd i ysgol gynradd</p>

	Cwestiwn	Ateb
		Gymraeg newydd gyrraedd ei chapasiti llawn drwy'r model twf egin. Nid oes unrhyw fwriad i gau unrhyw ysgolion cyfrwng Saesneg drwy'r rhaglen ad-drefnu ysgolion yn ardal Tredegar/cwm Sirhywi.
6.	Sut fyddai hyn yn effeithio ar drefniadau llywodraethiant ysgolion?	Byddai cydweithio agos gydag Ysgol Gymraeg Bro Helyg a'r ysgol newydd fydd yn rhan o'r ymgynghoriad maes o law. Croesewir barn rhanddeiliaid.

Cyfarfod Cyngor Tref Tredegar - 20 Ionawr 2021 ar Microsoft Teams

	Cwestiwn	Ateb
1	Pa ddeunyddiau gaiff eu defnyddio ar gyfer tu allan yr adeilad?	Fel rhan o'r gofynion cynllunio, bydd deunyddiau/dyluniad yn gydnaws gyda'r ardal o amgylch. Mae'n hanfodol cael deunyddiau cydnerth a all wrthsefyll effeithiau'r tywydd. Bydd Adran Gwasanaethau Cymunedol y Cyngor yn sicrhau y caiff hyn ei ystyried yn y broses ddylunio fanwl.
2.	A ymgynghorwyd ar y cynnig gyda phrifathrawon?	Cynhaliwyd ymgynghoriadau gyda phenaethiaid yng nghlystyrau ysgolion Tredegar ac Ebwy Fawr. Rhoddwyd sicrwydd am yr effaith ar y sector cyfrwng Saesneg o fewn ardal Tredegar. Nid oes gan yr awdurdod lleol unrhyw fwriad i ad-drefnu ysgolion o fewn y sector cyfrwng Saesneg a dim bwriad i gau unrhyw ysgolion. Gall fod rhai disgyblion yn symud i'r sector cyfrwng Cymraeg os yw'r cynnig yn mynd rhagddo. Mae'r cynnig yn fodel twf ac yn edrych ar efallai 10-12 disgybl ym mhob grŵp blwyddyn. Mae'n debyg y bydd lefel eithaf sylweddol o ddatblygiadau tai yn yr ychydig flynyddoedd nesaf o fewn dalgylch yr ysgol newydd.
3.	Pwy fydd yn gyfrifol os caiff swyddi aelodau staff eu dileu pan fydd y niferoedd yn gostwng yn yr ysgolion cynradd eraill?	Ni fedrir rhoi sicrwydd os caiff swyddi eu dileu ei peidio, er ei bod yn arferol i ysgolion gael trefniadau dileu swyddi yn seiliedig ar nifer disgyblion. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r ysgolion i rannu costau dileu swyddi. Maent yn edrych ar fodel twf a fydd mae'n debyg yn cymryd 10/12 mlynedd i'w weithredu'n llawn.
4.	A yw'r safle'n addas ar gyfer ei ddatblygu?	Ymchwiliwyd pob opsiwn safle. Y safle a ffeirir oedd yr opsiwn gorau ar gyfer y cynnig hwn. Cynhaliwyd arolwg topograffeg ac mae rhai cyfyngiadau ond llai nag unrhyw un o'r opsiynau eraill a gyflwynwyd
5.	A oedd y prifathrawon yn tybio a chytuno fod bwlch yn y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg o fewn Blaenau Gwent?	Roedd yr arolygon galw a gynhaliwyd yn derbyn fod galw na chaiff ei ddiwallu yn ardal Tredegar. Y brif ystyriaeth oedd pa effaith a gâi hynny ar y sector cyfrwng Saesneg. Rhoddwyd sicrwydd y byddai'r effaith yn fach ac yn hylaw.

	<u>Cwestiwn</u>	<u>Ateb</u>
6.	Beth yw'r tueddiad presennol o fewn Blaenau Gwent yng nghyswllt nifer disgyblion ysgol gynradd?	<p>Eir ag adroddiad i'r Pwyllgor Craffu yn flynyddol. Mae amcanestyniadau yn seiliedig ar dueddiad dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf gyda chywirdeb o 99%/100% ac mae'n boblogaeth cymharol sefydlog. Rhagwelir cynnydd pellach yn seiliedig ar ddatblygiadau tai.</p> <p>Maent hefyd wedi gweld cynnydd mewn mewnfudiad yn unol â'r prosesau trosglwyddo o fewn y flwyddyn yn gysylltiedig gyda derbyniadau ysgol dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Y llynedd, daeth dros 200 o ddisgyblion i'r Fwrdeistref, felly mae hyn yn effaith cadarnhaol ar y boblogaeth disgyblion o fewn Blaenau Gwent.</p>
7.	Beth yw capasiti presennol a faint o leoedd gwag sydd ym Mro Helyg?	<p>Y capasiti presennol ar gyfer Ysgol Gymraeg Bro Helyg yw 267 o ddysgwyr ar gyfer yr ysgol lawn. Nid oes lefel sylweddol o leoedd gwag ac mae'r galw am leoedd yn cynyddu.</p> <p>Daw mwyafrif helaeth disgyblion Bro Helyg o gwm Ebwy Fach. Mae'r pellter a'r amser teithio yn rhwystr allweddol i rhieni rhag dewis darpariaeth gynradd Gymraeg. Dynodwyd lefel sylweddol o alw o fewn y ddarpariaeth blynnyddoedd cynnar yn symud drwy'r system. Caiff cyfrifiadau capasiti eu hadolygu yn flynyddol yn unol â nifer disgyblion, amcanestyniadau disgyblion ynghyd a gofynion yr ysgol yn nhermau defnydd.</p> <p>Maent yn derbyn yn llawn nad yw'r arolygon galw yn ddiffael. Mae Llywodraeth Cymru wedi dileu'r gofyniad i gynnal arolygon galw o'r rheoliadau cyfredol ac maent wedi awgrymu, yn lle hynny, ganolbwyntio ar hyrwyddo addysg cyfrwng Cymraeg.</p>
8.	Beth yw hyfywedd ysgolion yn Nhredegar?	<p>Mae'r amcangyfrif refeniw tua £350k ac yn seiliedig ar ddefnydd llawn; byddai hyn yn rhan o Strategaeth Ariannol Tymor Canol y Cyngor. Rhannwyd hyn drwy'r Tîm Arweinyddiaeth Gorfforaethol a chafodd y Pwyllgor Gweithredol hefyd wybodaeth. Byddai mwyafrif helaeth y costau yn cael eu dangos fel cais twf yn adnoddau'r Cyngor, yn hytrach na'r dadleoli ar gyllidebau ysgolion presennol.</p>
9.	Pam mai Tredegar oedd yr opsiwn a ffafriwyd?	<p>Mae heriau am arolygon galw ar draws Cymru ac nid ydynt yn unigryw i Flaenau Gwent. Mae lefelau defnydd arolygon galw ar draws y rhanbarth yn tueddu i fod yn gymharol fach ond yn ddangosydd cryf fod galw yn bodoli o fewn ardal Tredegar.</p>

Fforwm Cymraeg mewn Addysg - 20 Ionawr 2021 ar Microsoft Teams

	<u>Cwestiwn</u>	<u>Ateb</u>
1.	Mae'n newyddion da o safbwynt Llywodraeth Cymru, gan gefnogi'r strategaeth ar y Gymraeg. A gafodd ysgolion cyfrwng Saesneg eu hysbysu am yr ymgynghoriad?	Fe wnaeth y tîm gwrdd gyda phenaethiaid Clwstwr Tredegar cyn dechrau'r broses ymgynghori. Cafodd groeso cadarnhaol yn gyffredinol gyda'r cyfiawnhad, rhesymeg a thystiolaeth galed yn cefnogi datblygu cyfleoedd addysg Gymraeg.
2.	Rhaid canmol gwaith y tîm i gefnogi ac annog y datblygiad. Nid yw'n ymwneud ag addysg cyfrwng Cymraeg yn cael mantais dros ysgolion cyfrwng Saesneg, ond am gydraddoldeb.	Unwaith eto, rhoddwyd sicrwydd i ysgolion cyfrwng Saesneg na chaiff unrhyw ysgolion eu cau.